

ZAHRADA MEZI CESTAMI

Obsah

Anotace

Studie se zabývá proměnou dnes spíše skrytého a izolovaného parčíku v klidné, veřejně přístupné prostranství typu zahrady. Návrh reaguje na specifický kontext místa – blízkost kláštera, hřbitova a historických pěších tras –

a usiluje o vytvoření prostého, nenápadného prostoru pro pobyt, odpočinek i každodenní průchod. Klíčovým tématem je propojení se stávajícími veřejnými prostranstvími, citlivá práce s terénem, zelení a vodním prvkem starého

náhonu a posílení duchovního a meditativního charakteru místa.

Stávající stav

Zadání

Předmětem studie je úprava zelené plochy, která je dnes využívána jako menší parčík s dětským hřištěm a především jako průchozí pěší spojení do ulice Hvězdecká směrem ke staré škole. Cílem je návrh veřejného prostranství, které bude lépe odpovídat místu i potřebám pobytu veřejnosti všech věkových skupin.

Důležitou součástí zadání je funkční a prostorové propojení řešeného území s předprostorem městského hřbitova. Po provozní stránce se návrh soustředí zejména na

nový systém cest, vhodné umístění městského mobiliáře a návrh odpovídajícího veřejného osvětlení.

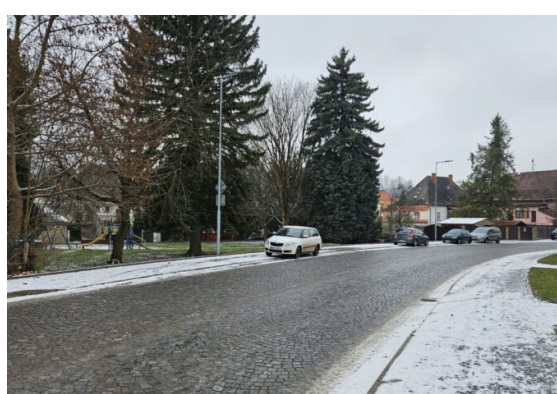
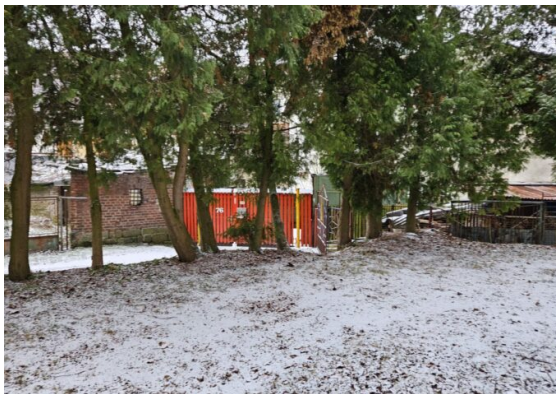
Stávající stav

Řešené území se nachází podél ulice Na Babí, v blízkosti Benediktinského kláštera, na který navazuje městský hřbitov. Hranu mezi ulicí a zelenou plochou dnes tvoří podélná parkovací stání, zřízená na místě původního chodníku; pěší trasa je vedena po opačné straně ulice. Severní a jižní hranici území vymezují ploty

zahrad přilehlých rodinných domů, západní stranu pak příjezdová komunikace k zahradám.

Na pozemku se nachází vzrostlá, místy přerostlá zeleň a plocha dětského hřiště. Významným prvkem je starý náhon na severní hraně území – pískovcové koryto se schody a máchadlem.

Charakter území výrazně ovlivňuje jeho snížená niveleta vůči ulici Na Babí. Terén se svažuje jihozápadním směrem, přičemž nejvýraznější svah se nachází podél stávajících parkovacích stání.

Problémy a potenciály

Zelená plocha není přímo napojena na systém veřejných prostranství města. Jedná se o relativně izolované místo s funkční vazbou především na městský hřbitov, klášter a alej Hvězdecká, která kolem staré školy ústí malebnou uličkou na náměstí. Izolaci dále posiluje výškový rozdíl mezi ulicí a pozemkem v kombinaci s parkovacími stáními.

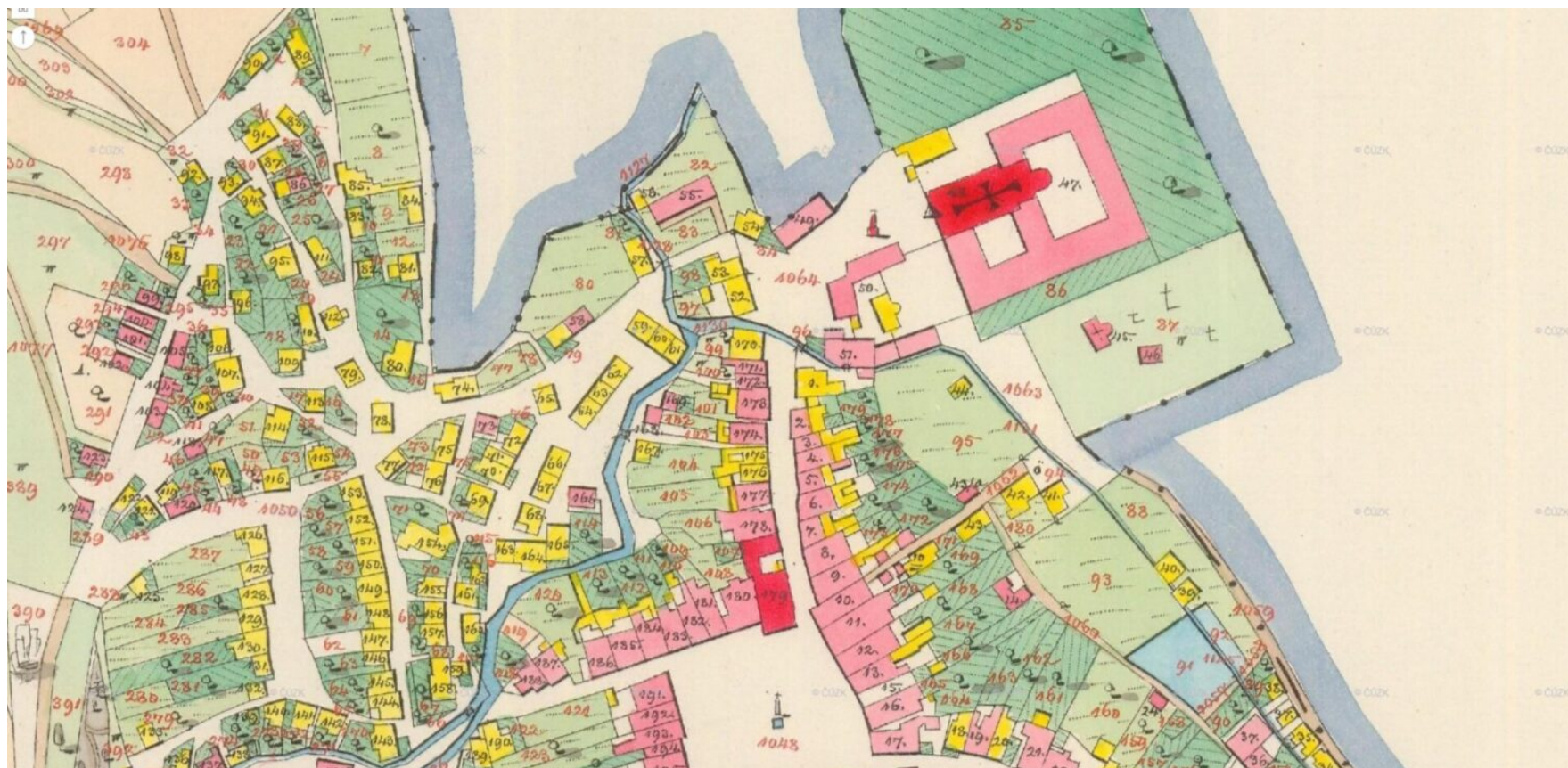
Území je proto využíváno především místními obyvateli – jako zkratka a prostor pro hry dětí a mládeže. Ze směru hřbitova a kláštera působí místo nepřístupně a chybí mu čitelné napojení na okolní veřejná prostranství.

Západní hrana území je tvořena zadními traktami zahrad a účelovou komunikací s vizuálně problematickými prvky, jako jsou kůlny, kontejnery a naskládaný materiál.

Podobně směrem ke staré škole se nachází shluk kontejnerů a garáží.

Starý náhon je dnes obtížně přístupný a pro většinu návštěvníků skrytý.

Za významné kvality místa považujeme jeho relativní „soulad“ a klid, stejně jako průhledy na vyšší patra střech při pohledu od hřbitova.

1840 Císařské povinné otisky stabilního katastru

Koncept

Místo vnímáme v širším kontextu okolí.

Charakter prostoru sevířeného mezi soukromými zahradami a blízkost kláštera, jehož součástí byla tradičně hospodářská zahrada, nás vedou k pojetí území nikoliv jako klasického parku, ale jako veřejně přístupné zahrady.

Na tomto principu je postaven celý návrh. Usilujeme o otevření místa a jeho propojení s předprostorem hřbitova prostřednictvím sjednoceného charakteru zeleně a práce s terénem. Do návrhu se promítá barokní geometrie, která navazuje na stávající pěší vazby

před hřbitovem. Dvě hlavní osy vycházející z prostoru hřbitova vstupují do řešeného území a strukturovaně jej formují.

Hranu podél komunikace zjemňujeme a přibližujeme charakterem prostranství hřbitova, zatímco zadní část pozemku pojmáme jako sad s herními a pobytovými prvky.

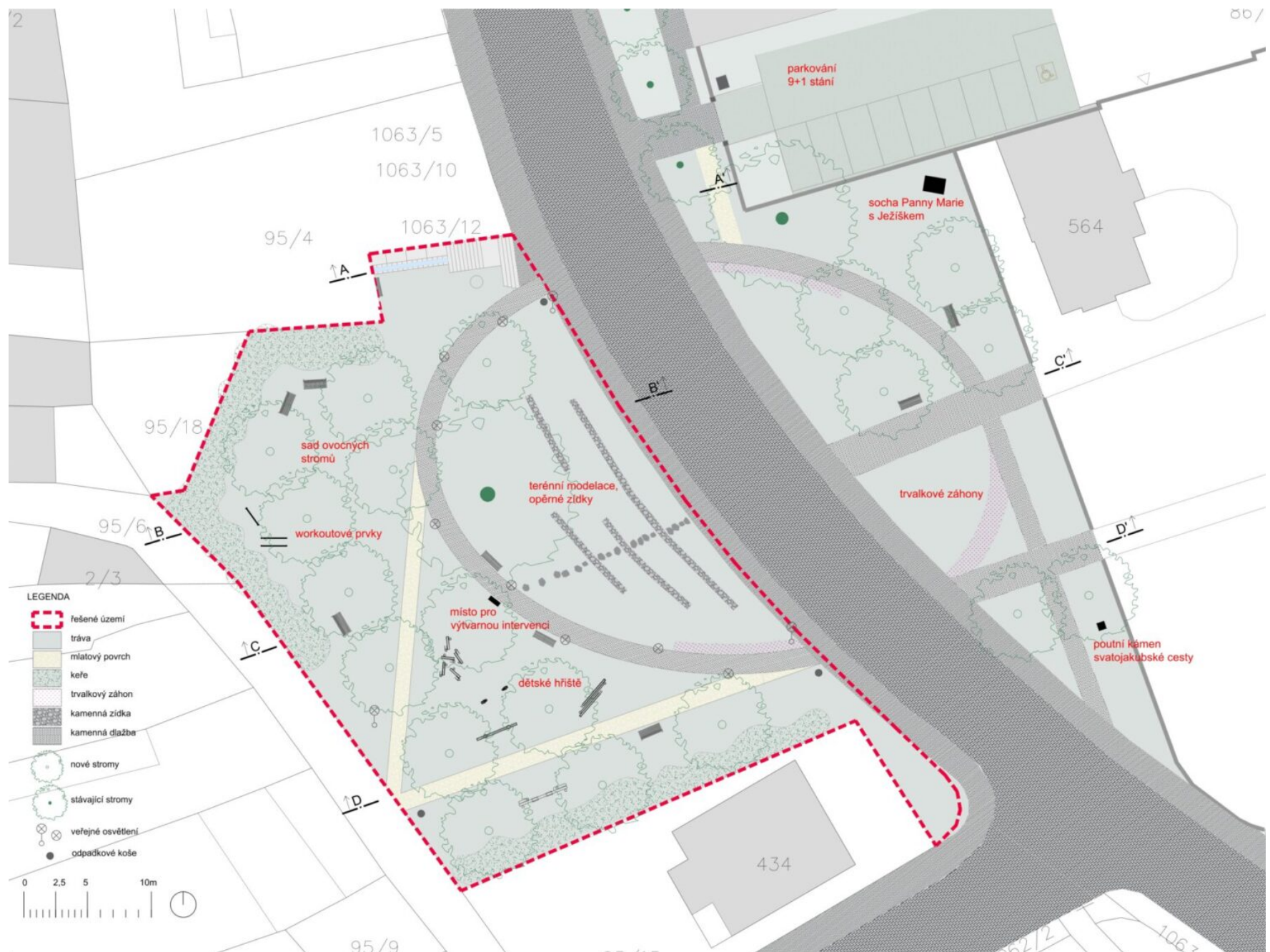
Cílem je vytvořit místo, kde si mohou hrát malé děti, trávit čas mládež, ale také kde mohou návštěvníci hřbitova, kostela či kláštera spočinout, odpočinout si nebo projít územím jako zkratkou – nově nejen od kláštera, ale i přímo od hřbitova.

Parkování

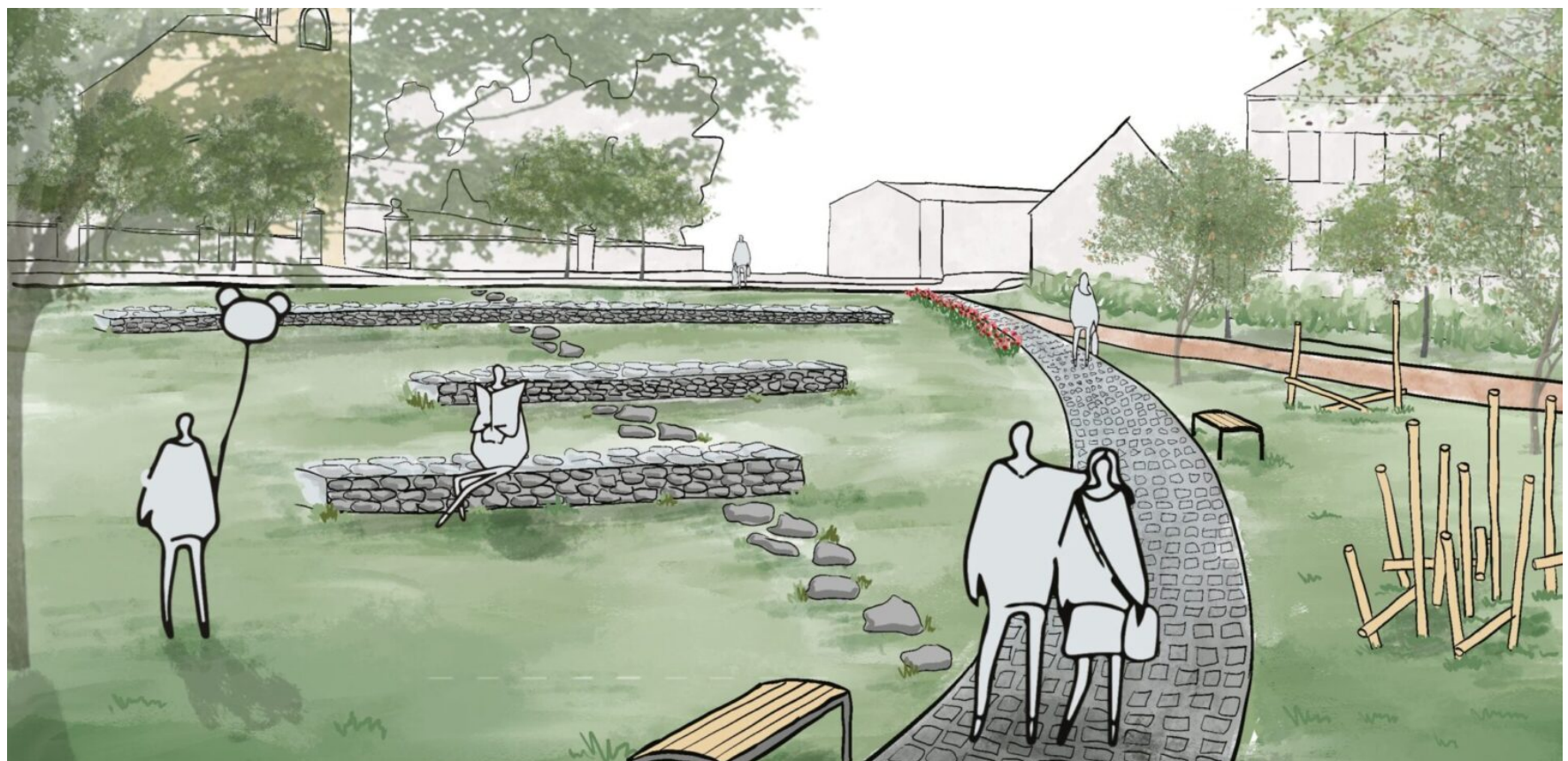
Navržený koncept předpokládá zrušení podélných parkovacích stání podél hrany „zahrady“. Tato stání navrhuje přemístit, případně i kapacitně navýšit, buď do prostoru před objektem zázemí, nebo vhodněji do oblasti vjezdu do zadního traktu kláštera.

Stávající řešení považujeme za provizorní, nekomfortní a potenciálně nebezpečné, zejména pro uživatele hřbitova.

Návrh

Situace návrhu

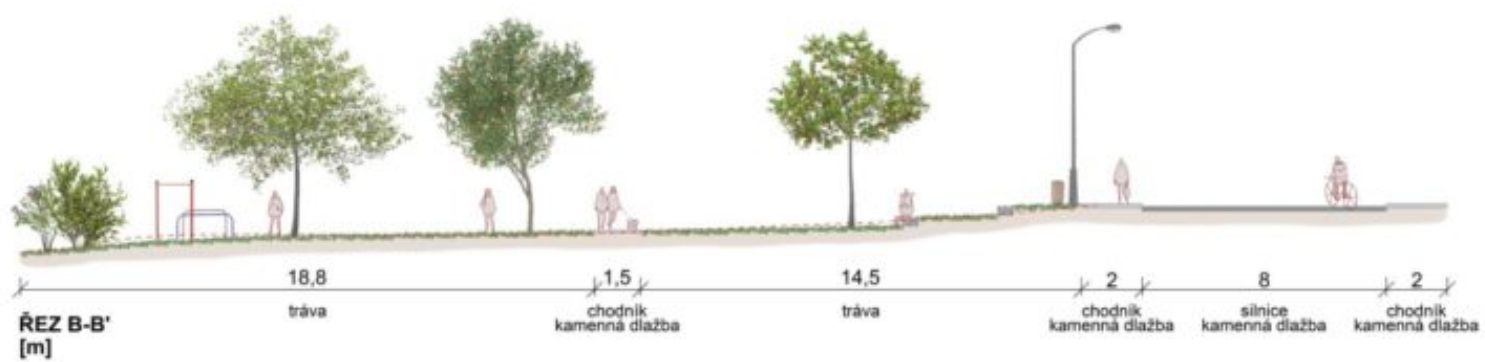
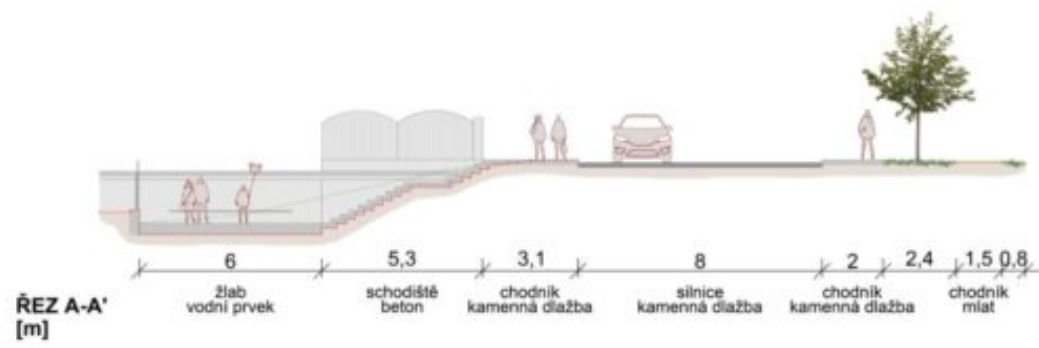
Vizualizace řešení - zobrazení terénních úprav a herních prvků

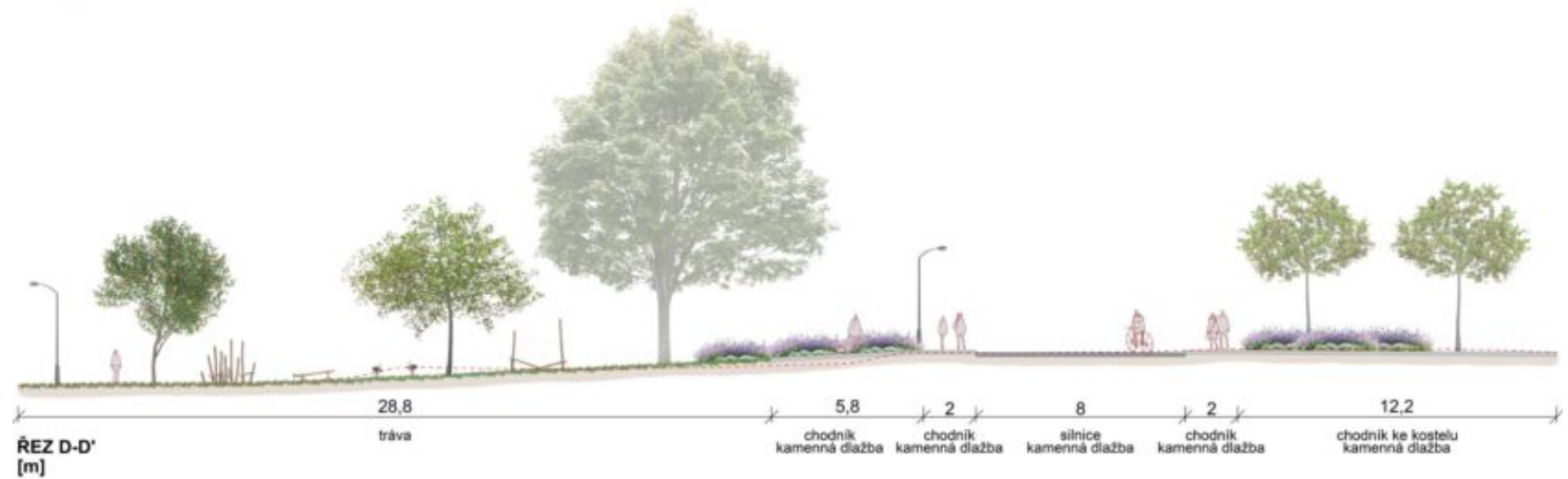
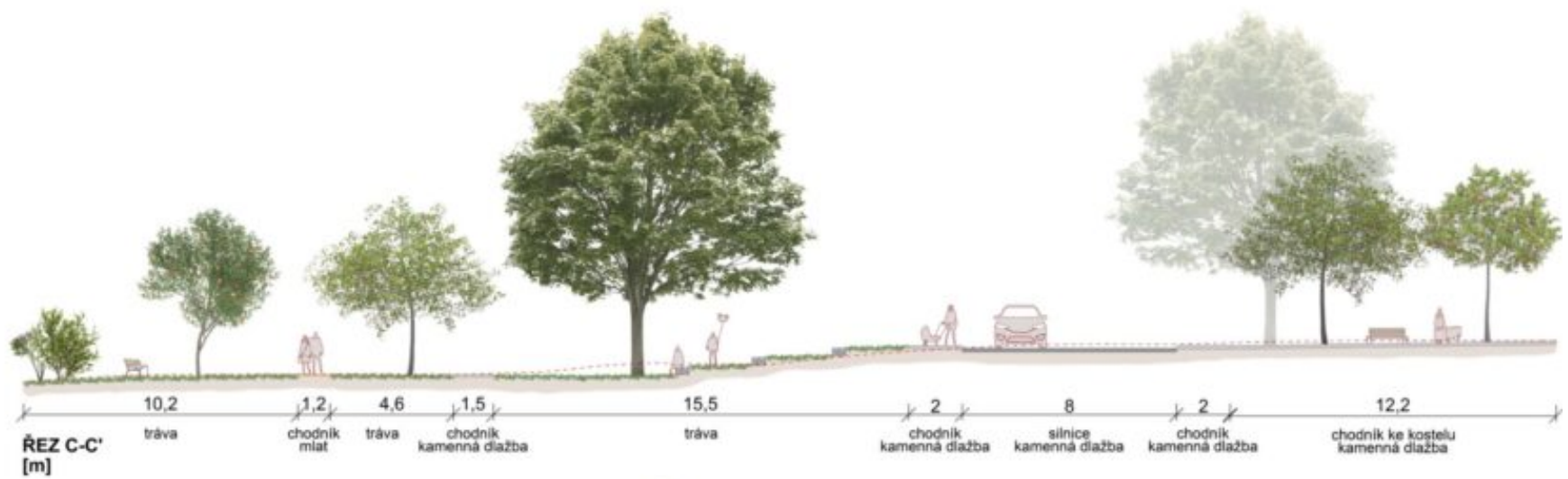
Vizualizace řešení - zobrazení terénních úprav a charakteru cest

Nadhledové zobrazení charakteru zahrady a sadových úprav

řez A-A' a B-B'

řez C-C' a D-D'

Navrhujeme park ve formě zahrady. Od ulice Na Babí dochází k propojení řešeného území s předprostorem hřbitova prostřednictvím novému systému cestní sítě a úpravy terénní nivelety, která je nově pozvolněji rozprostřena do prostoru zahrady. Nově definované cesty ve formě elipsy doplňují jasně definované osy procházející prostorem a předprostorem hřbitova. Nízké kamenné zídky ze skládaného kamene vymezují a rozšiřují pobytový prostor mezi hřbitovem a zahradou.

Chodník v prostoru "zahrady" je z kamenné dlažby a tvoří hranici mezi otevřeným prostranstvím a sadem ovocných stromů v zadní části pozemku. Sad tvořený jabloněmi a třešněmi vytváří kulisu osám vedenými z hřbitova do zahrady. V předprostoru hřbitova pak navrhujeme užít neplodící druh jabloně. Mezi stromy jsou rozmístěny herní a pobytové prvky – lavičky a jednoduché herní instalace.

Předprostor hřbitova je doplněn o "bosket" stromů, který zdůrazňuje vstup a osový charakter místa. Do jejich stínu jsou umístěny lavičky shodného charakteru jako v zahradě.

Podél hranic se sousedními pozemky navrhujeme nízké keřové patro, které je prostorově odcloní. Navrhujeme použít jedlé a dekorativní druhy jako např. lísku, šípkovou růži, muchovník, atp.

Hřbitovní osa i stávající zkratka od kláštera jsou prodlouženy mlatovým chodníkem až k propojení s garážemi a starou školou. Osa vedoucí od hřbitovní kaple pokračuje v prostoru zahrady formou nášlapného chodníku, který postupně mizí, což zrcadlí postupné slábnutí významu osy v tomto prostoru. Posledním prvkem na této "ose" je skulptura, která odkazuje na pověst o založení města Police.

Herní a odpočinkové prvky jsou navrženy jako dřevěné, zahradního charakteru. U dětských herních prvků se jedná především o houpačku a prolézačky z tyčových dřev, které plní nejen herní, ale i výtvarnou funkci. Lavičky jsou dřevěné, částečně s opěradly. Odpadkové koše jsou umístěny na rozhraní cest a pobytových ploch.

Starý náhon je očištěn od náletového porostu. Směrem od ulice jsou opraveny a znovu vybudovány široké kamenné schody, směrem do

zahrady je upravena niveleta terénu tak, aby byl náhon bezpečně a přirozeně přístupný. Místo chápeme jako proces obnovy a očištění – i zde odkazujeme pověst o založení města. Jedná se tak o prostor s intimním charakterem, který však nevyklučuje dětskou hru. Podél stěny náhonu je navržena lavička.

Obě prostranství jsou nenásilně osvětlená zemními nebo sloupkovými svítidly. Jedno svítidlo je umístěno pod hladinu náhonu a je navrženo jako RGB s jemnou proměnou barev v průběhu liturgického roku – místo je pojato jako prostor meditace a zklidnění.

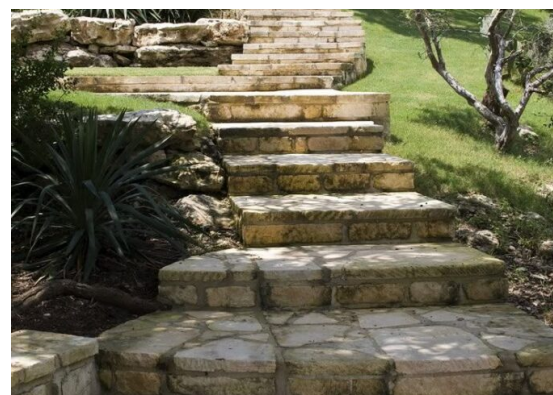
Naší ambicí není vytvořit atraktivní městský park, ale navázat na duchovní charakter okolních míst a vytvořit prosté, nenápadné prostranství, které nabídne úkryt před horkem, možnost odpočinku, zklidnění a nenásilného pobytu.

inspirační obrázky

překonání výškového rozdílu

nízké kamenné zdičky v prostoru "zahrady"

kamenné schody vedoucí k náhonu

volba povrchů

kamenná dlažba

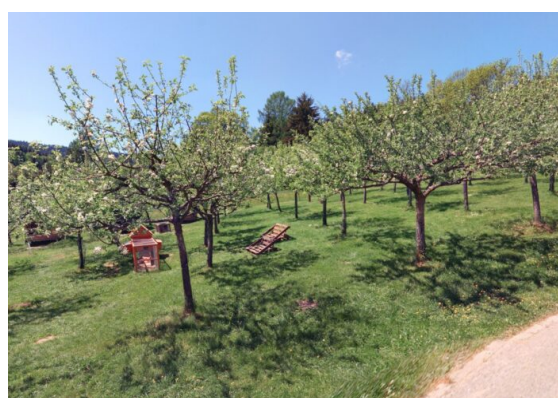

míatová cesta

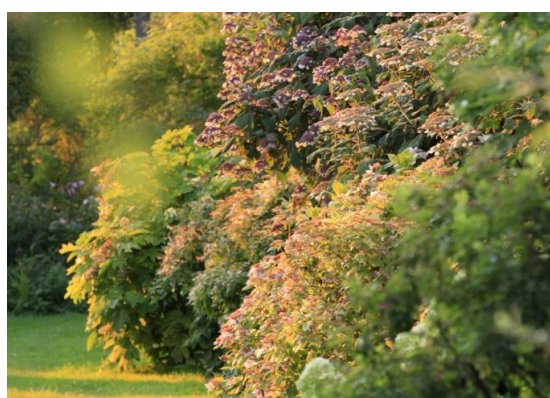

nášlapný chodník

práce se zelení

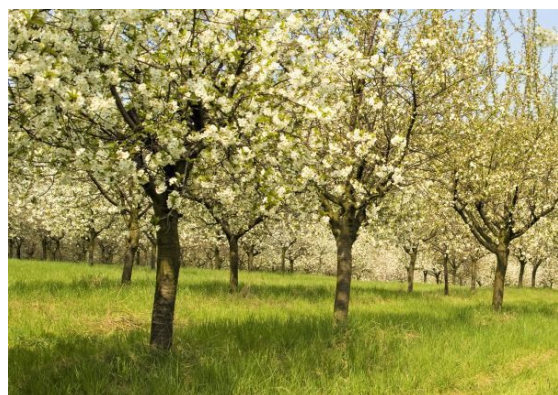

charakter sadu

odclonění pomocí keřového patra

použité druhy v „sadu“

Prunus avium 'Stella'

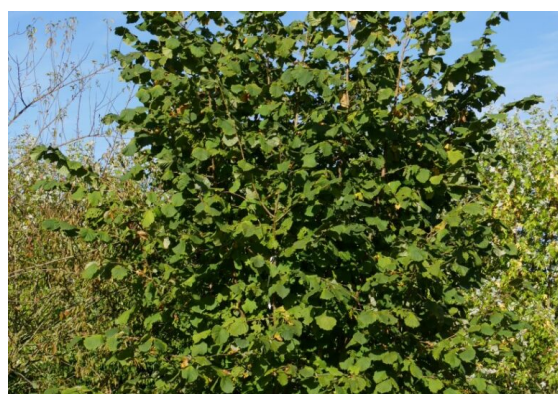

Malus domestica 'Jonathan'

neploďící *Malus* 'Spring Snow'

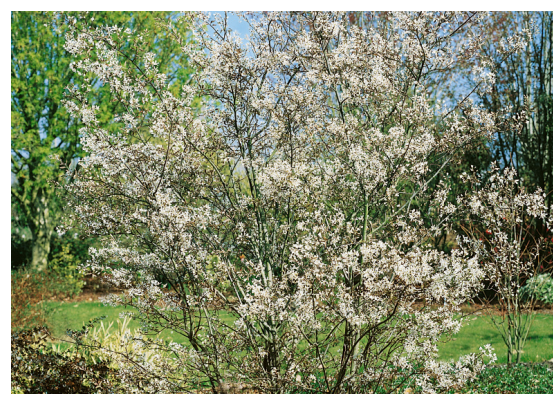
použité druhy pro odclonění

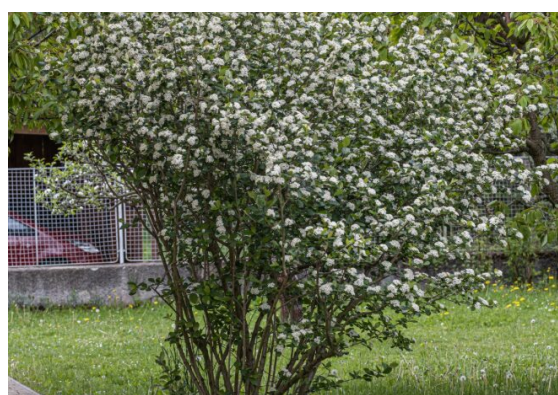
Corylus avellana - líska

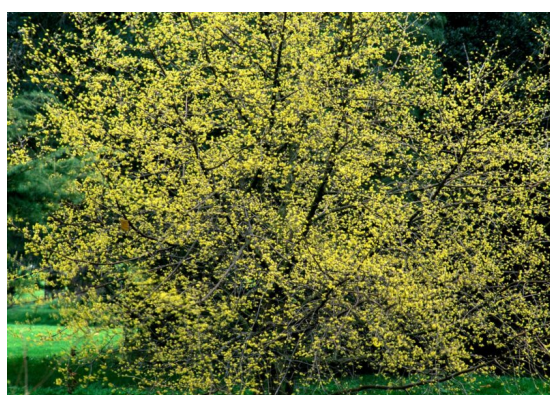
Rosa canina - šípková růže

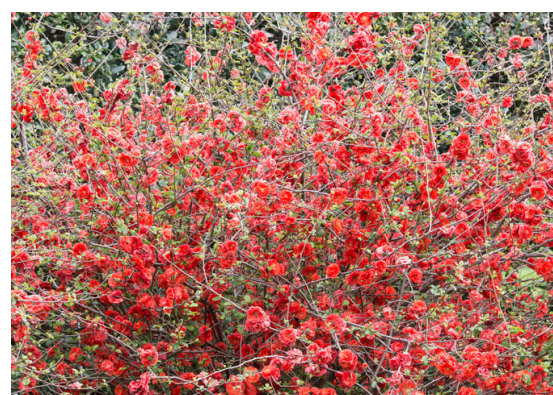
Amelanchier lamarckii - mušovník

Aronia melanocarpa - arónie

Cornus mas 'Kazanlak'

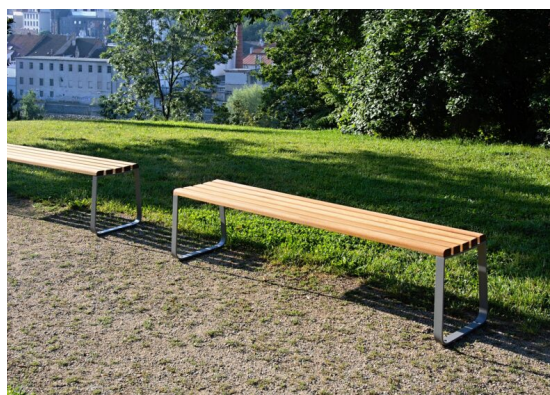
Chaenomeles japonica - kdoulovec

mobiliář

Lavička s opěradlem

[1]

Lavička bez opěradla

[2]

Odpadkový koš

[3]

herní a workoutové prvky

prolézačky

[4]

houpadlo

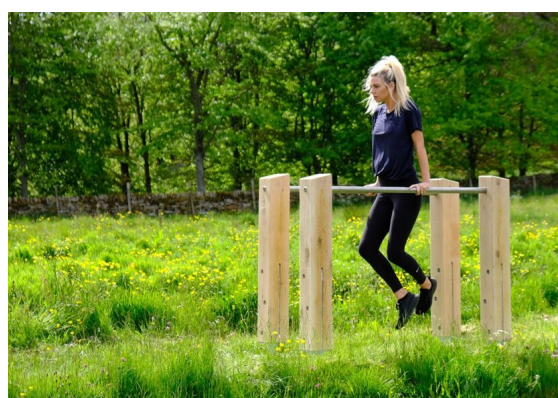

dřevěné stupně

houpačka

[5]

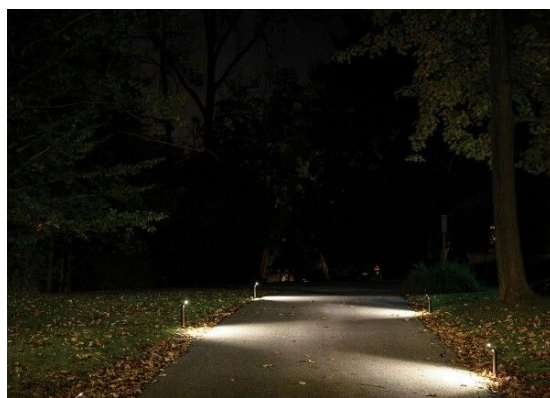
workoutové prvky

nasvětlení prostoru

zemní svítidla

sloupková svítidla

Výtvarný prvek

Jako zakončení jedné ze dvou os, vedených od hřbitovní kaple do řešeného prostřanství, navrhujeme zpevnění cesty pomocí kamenných šlapáků. Ty se v trávě postupně rozvolňují a mizí, jako obraz došlé cesty a pomíjivosti lidské stopy. Samotný závěr osy si žádá výrazný, avšak

klidný akcent v podobě sochařského prvku, jenž by připomínal hlubokou geologickou paměť polické pánve a současně nesl symboliku života, proměny a přechodu mezi světy. Výtvarné řešení chápeme jako kontemplativní prvek místa, a proto navrhujeme dodatečné oslovení sochaře

či výtvarníka. V inspirační části studie jsou naznačeny možné směry a interpretační roviny tohoto motivu.

Příklad: symbolika vody a kamene

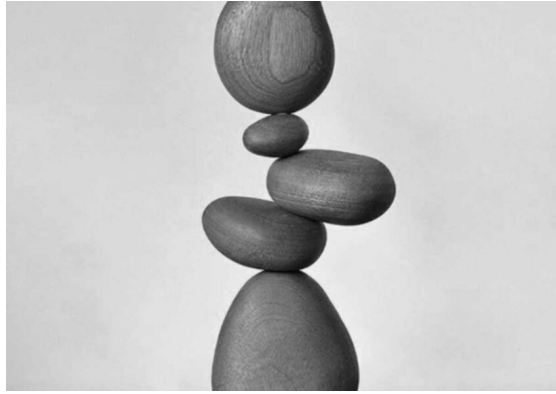
[6]

Příklad: kamenná mohyla

Příklad: kamenná busta

Příklad: variace na mohylu, vícedruhová

Ukázka provedení kamenných šlapáků (ateliér partero)

[7]

Ukázka provedení kamenných šlapáků (ateliér partero)

[8]

Tým

Seznam zdrojů

- [1] s. 15 Lavička s opěradlem (zdroj: <https://www.streetpark.eu/cs/vyrobek/parkove-lavicky-inoa/>)
- [2] s. 15 Lavička bez opěradla (zdroj: <https://www.streetpark.eu/cs/vyrobek/parkove-lavicky-inoa/>)
- [3] s. 15 Odpadkový koš (zdroj: <https://www.streetpark.eu/cs/vyrobek/odpadkove-kose-bas/>)
- [4] s. 15 prolézačky (zdroj: <https://www.hriste.cz/produkty/detska-hriste/woody-doo>)
- [5] s. 15 houpačka (zdroj: <https://www.hriste.cz/produkty/detska-hriste/woody-doo/setu>)
- [6] s. 17 Příklad: symbolika vody a kamene (zdroj: <https://www.kameny.cz/>)
- [7] s. 17 Ukázka provedení kamenných šlapáků (ateliér partero) (zdroj: <https://www.partero.cz/zahradni-avantgarda>)
- [8] s. 17 Ukázka provedení kamenných šlapáků (ateliér partero) (zdroj: <https://www.partero.cz/zahradni-avantgarda>)

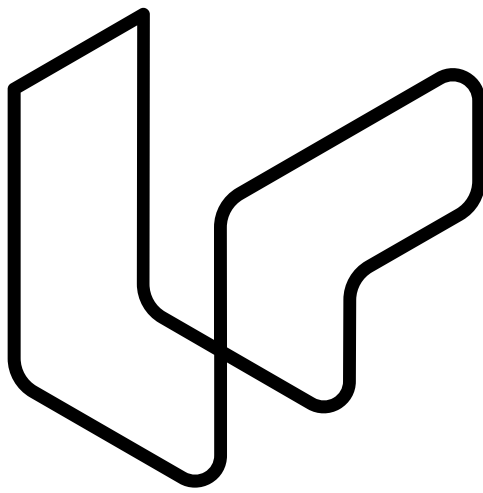
Zahrada mezi cestami

50.5377236N, 16.2345397E

On-line verze:

<https://police-nad-metuji.cityupgrade.cz>

City Upgrade
